

Vestre Toten Kirkelege fellestråd

Postboks 84 2831 Raufoss - Kirkekontorene, Kirkevegen 4
Tlf. 61153325 - Bank: 2050 07 05451
E-post: kirkeverge@vestretoten.kirken.no - Nettside: www.vestretoten.kirken.no

Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet,
Kirkeavdelingen
Postboks 8004 Dep
0030 Oslo

Raufoss, 26. oktober 2012

Endringer i gravferdsforskriften – høringsvar.

Vestre Toten kirkelege fellestråd har i møte 25.10.12 behandlet utsendt høring til "Forslag til endringer i gravferdsforskriften". Vestre Toten kirkelege fellestråd gir i hovedsak sin tilslutning til de foreslåtte endringer med følgende kommentarer og presiseringer:

Vestre Toten kirkelege fellestråd (VTKF) anser de foreslåtte endringer som nødvendige, logiske og ønskelige. De blir nødvendige oppfølginger av endringene i Gravferdsloven, samtidig som de avklarer og presiserer forhold som det er nødvendig å få avklaringer på.

Våre kommentarer knytter vi til høringsdokumentets nummerering:

3.1. Fra kirkegård til gravplass

At man gjennomfører betegnelsen "gravplass" i stedet for "kirkegård" er en god oppfølging av Gravferdsloven. Vi er imidlertid glad for at departementet igjen presiserer legaliteten av benevnelsen "kirkegård", da de fleste av våre gravplasser ligger rundt, og i sterk tilknytning til, våre kirker.

3.3. Bør det kunne dispenseres fra kravet om kiste ved gravlegging?

VTKF ønsker ikke endring i kravet om bruk av kiste ved gravferd og kremasjon.

Som gravferdsmyndighet ønsker vi heller ikke adgang for oss, og andre med tilsvarende myndighet, til å dispensere fra kistekravet. En slik dispensasjonsmyndighet vil som regel bli behandlet på delegasjon fra fellestrådet, da det normalt er liten tid til behandling av denne type forespørslar. Det vil igjen føre til svært individuell / administrativ avgjørelse og føre til stor forskjellsbehandling fra kommune til kommune.

Uten at vi kjenner godt til hvordan man behandler lik uten kiste ved gravferd og kremasjon, ser vi for oss utfordringer for våre ansatte som vi er usikre på.

5. Inndeling av gravplass – SOSI-standard

Å innføre en SOSI standard for identifisering av graver er en ønskelig modernisering av våre gravplasser. Skal vi yte service, kommunisere med våre brukere og effektivisere vår hverdag er dette den naturlige veien å gå.

Vi ser for oss en fremtid der pårørende skal kunne gå inn på nett, oppgi navn på en person og deretter få opp et kart over den aktuelle gravplassen og slik identifisere det de søker etter. En slik løsning bør være på plass i løpet av noen år – ikke flere tiår. Er det mulig å tenke seg et løft på dette området, med dertil innstramning av forslaget?

6. Universell utforming.

OK. (hva med tilgjengelighet om vinteren? Må vi ha automatisk åpning av alle porter?)

7.1. Stenging av deler av gravplass

VTKF mener det er behov for presiseringer rundt temaet stenging av enkeltgraver og deler av gravplasser. Vi kjenner til tilfeller der større områder har blitt omregulert uten at det har vært

tungtveiende grunner, slik departementet omtaler disse, til en slik stenging av hele felt. Det aner oss at flere kulturminner, lokalhistorie og religionshistorie er gått tapt på norske gravplasser ved for raske og effektiviserende tiltak har blitt satt ut i live. En bedre presisering og overprøving av endringsforslag i disponeringen av en gravplass, slik ny formulering i § 5 forslår, er ønskelig. Det kan imidlertid være en annen instans enn bispedømmeråd som skal være denne instans.

7.2. Grunnvann og drenering mv.

Vi ser ikke behov for å søke råd hos Bispedømmerådet i forbindelse med drenering av opparbeidede gravplasser.

Det er et behov for å avklare hvem som skal ta denne avgjørelse. Den bør ikke tas administrativt, men den naturlige instans, og som besitter lokalkunnskap i denne type saker, er fellesrådet.

VTKF gir tilslutning til ny formulering i § 8, nytt tredje ledd, men bytter ut Bispedømmeråd med kirkelig fellesråd.

7.3.2. Fravikelse av størrelsen til kistegrav

Heller ikke i forholdet til å fravike størrelse på kistegrav ser VTKF behovet for å legge avgjørelsesmyndigheten til Bispedømmerådet. Fellesrådet er den helt naturlige instans. Vi forslår derfor en omformulering av § 13 tredje ledd: "Når særlige forhold tilsier det, kan kirkelig fellesråd fravike bestemmelsene i første og annet ledd."

8. Gravlegging

Spørsmålet om lørdag er en virkedag kan tydeligvis ses fra ulike ståsteder. For de fleste er det vel fortsatt vanlig å følge kalenderdefinisjonen. Vi vil tro de fleste i Norge fortsatt ser forskjell på røde (helligdager og nasjonale høytidsdager) og andre dager (virkedager). VTKF vil fortsatt argumentere for en slik normal forståelse av begrepene.

Videre vil dette i denne sammenheng ha en praktisk side. Vi har tidligere som kommentar til Gravferdsloven påpekt forholdet mellom pårørendes behov for avstand mellom dødsdag og seremoni, og det faktum at en kiste i mellomtiden skal lagres, fortrinnsvis på kjøleanlegg. At det opprinnelig forslag om enda flere dager ble justert ned til 10 virkedager var fornuftig! Vi ser at flere enn oss har utfordringer når det går for lang tid mellom død og begravelse. En definering av lørdag som "ikke-virkedag" vil i denne sammenheng slå negativt ut.

Vi støtter, og ser behovet for, ny formuleringen i §12 : "Fellesrådets vedtak kan ikke ankes."

VTKF er usikker på om vi liker det foreslåtte, nye punktum til § 12: "En representant for gravplassen skal som hovedregel være til stede under kistegravlegging".

Det er to forhold vil peke:

Skal dette bare være hovedregelen? Og skal det bare gjelde kistegravlegging?

I tråd med Gravferdslovens § 10, 5 avsnitt, 3dje punktum har vi oppbevart urner til de skal settes ned, evtnt foretatt nedsett, hvis pårørende selv ikke har villet foreta nedsettelsen selv. Vi tror dette har gitt trygghet for alle parter.

Vi har også registrert at begravelserbyråer har ivret etter å få urner utlevert og tilbudt assistanse ved urnenedsetting. Dette har blitt en ny tjeneste de ønsker å tjene penger på. Vi er usikre på om vi ønsker en slik utvikling.

VTKF kunne alternativt ønske seg følgende formulering:

"En representant for gravplassen skal være til stede ved kistegravlegging og urnenedsetting".

VTKF gir sin tilslutning til nytt fjerde ledd i § 12: " På gravplass kan bare levninger etter mennesker gravlegges".

9. Anonym og navnet minnelund.

Forslagets fjerde ledd innledes med: "Grav på anonym minnelund har ingen ansvarlig". Mener vi da å si at fellesrådet eller gravferdsmyndigheten har ansvaret alene (for at det er ryddig, rent, klippet, stelt) At ingen har ansvar virker litt rart. Kunne en tenkt seg alternativ formulering: "For grav på anonymt gravfelt har kun gravferdsmyndigheten ansvar."?

VTKF gir sin tilslutning til tilføyselsen i § 21 om at de som er omkommet på havet, i krig og lignende kan få navnet m.m. oppført i en minnelund.

10.1. Dimensjoner på gravminner.

Vi er enig med departementet at det er naturlig at de som har forvaltningsansvar for gravplasser også kan treffe avgjørelser om å dispensere for dimensjonsberegninger i enkeltsaker. Prinsippielt mener vi at det også burde gjelde generelt, og med bispedømmerådet som klageinstans i begge tilfeller.

10.2. Fundament.

VTKF gir sin tilslutning til de nye formuleringer i § 24 om fundamentering.

Departementets forståelse av "ikke være synlig" som jevnt med bakken, er imidlertid noe uklar. Det er greit så lange det er flatt terreng, men skaper problemer i helling. Noen hevder da at bakkanten av fundamentet skal være jevnt med bakken, mens fremre del blir som en stygg kant og problematisk når man skal klippe gress. Enda verre hvis graven ligger på tvers i en helling. Ikke synlig, uten departementets forståelse, er langt greiere å forhold seg til.

10. 3. Godkjenningsordning.

VTKF gir sin tilslutning.

10.4. Plantefelt.

Vi deler forslaget innstilling om ikke å regulere plantefelt m.m. i noen forskrift. Lokale tradisjoner er viktigere.

11. Myndighet til å fravike forskriften.

VTKF er enig med departementets utgangspunkt at det er ønskelig å tydeliggjøre og rydde opp i myndighetsforholdet til forskriften. Vi er imidlertid litt usikker om man er kommet helt i mål.

Prinsipielt er fellesrådet gravferdsmyndighet på vegne av storsamfunnet, ikke først og fremst på vegne av Den norske kirke. Når Fellesrådet har fattet sine vedtak, er det da rett at Den norske kirke ved bispedømme overprøver vedtakene?

Vi tror det er ganske utbredt at administrasjonen i bispedømmet forvalter spørsmål i forbindelse med gravferdslov og tilhørende forskrifter på delegasjon fra bispedømmerådene. Det betyr at man opplever at en ikke-demokratisk valgt person overprøver vedtak fattet av et demokratisk valgt organ. Er det logisk? Er det bra?

VTKF mener det er behov for en mer prinsipiell tilnærming og eventuell gjennomgang av hvem som skal ha myndighet til hva i denne saken. En tanke kan være at departementet er klageinstans. Vi ser jo at departementet i en del argumentasjon er opptatt av ensartethet i forvaltningen. Da er ikke vegen 11 ulike varianter i bispedømmene.

Etter departementets oppfatning vil dette jo heller ikke få noen økonomiske eller administrative konsekvenser for departementet.

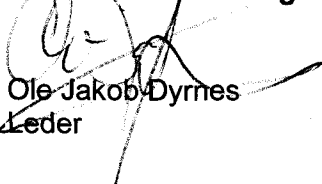
Annet.

VTKF vil trekke frem et par momenter som ikke blir berørt av forlagene, eller som vi kan se er vurdert nærmere:

Dagens § 7 innledes med "Kirkegården skal være inngjerdet og ha lukkbare porter". Er det gjort noen vurdering av disse formuleringer? Burde det vurderes. Våre kirkegårder og gravplasser har gjerder. Vi ser også at de fleste andre fortsatt har det. Men vi registrerer at vi blir stadig flere som ikke har tilfredsstillende porter. Etter at det – selv på de brede bygder – ikke er igjen løse kuer, hester og sauer som beiter, eller mange løshunder som forstyrrer, har vi ikke sett helt behovet for porter. Er det noe vi ikke har fått med oss. I forlengelsen av de nye forskrifters ønske om ytterligere tilrettelegging for funksjonshemmede, vil porter oppleves som et hinder for noen, med mindre vi skal lage automatisk åpning på portene.

Med hilsen

Vestre Toten kirkelige fellesråd

Ole Jakob Dyrnes
Leder

Gunnstein Endal
Kirkeverge